

Quickscan en nader onderzoek

plangebied De Stegge 25 Lievelede

Projectnummer: 12349
Opdrachtgever : Dhr./Mw. Weenink
De Stegge 25
Lievelede
Datum : 21-02-2020
Status rapport : eindrapport / definitief
Bestand : 12349 - eindrap1.wpd
Opdrachtnemer: De Groenste Zaak
Onsteinseweg 20
7251 ML Vorden
tel. 0613701051
h.adema@groenstezaak.nl

Naam : Dhr. A. Weenink

voor akkoord: Handtekening:

Auteursrecht : De auteursrechten van dit rapport rusten bij zowel opdrachtgever als opdrachtnemer, tenzij schriftelijk anders is/wordt overeengekomen. Alleen degenen bij wie het auteursrecht rust zijn gerechtigd het rapport voor eigen gebruik te vermenigvuldigen, te verspreiden of toe te passen, alsook om het ter informatie aan derden openbaar te maken tegen onderling overeengekomen voorwaarden (kosten, citeren, gebruiken, wijzigen etc).

Aansprakelijkheid: Raadpleging van en eventuele verdere handelingen met/op basis van het door Plant4Tuin geleverde product vallen buiten elke verantwoordelijkheid van opdrachtgever en/of De Groenste Zaak.

Deze QuickScan heeft als doel er voor te zorgen dat bij uitvoering van de werkzaamheden op zorgvuldige wijze rekening gehouden wordt met de aanwezige waarden in het projectgebied die beschermd zijn in de wet Natuurbescherming. Degene die de werkzaamheden uitvoert, is verantwoordelijk voor het naleven van de randvoorwaarden uit dit rapport. Bij controle van het werk door bevoegd gezag moet dit protocol overhandigd worden. Bij vragen over het ecologisch werkprotocol en logboek kan contact opgenomen worden met de projectadviseur Groene Ruimte H. Adema, 06-13701051

Quickscan en nader onderzoek plangebied De Stegge 25 Lievelede

Inhoud

1. Inleiding	3
2.1 Soortbescherming	4
2.2 Werkwijze en uitvoering	6
3. Beschrijving plangebied en ingreep	8
4. Resultaten	9
4.1 Flora	9
4.2 Zoogdieren	9
4.3 Amfibieën, reptielen en vissen	11
4.4 Vogels	11
4.5 Insecten en andere ongewervelden	12
5. Eindconclusie	13
Literatuur	14
Bronnen	14
Bijlagen	
Bijlage 1. Algemene handelwijze	
Bijlage 2. Advies naar aanleiding van de Quickscan	
Bijlage 3. Logboek waarnemingenformulier	
Bijlage 4. Referentiebeelden 2020	
Bijlage 5 Referentiebeelden 2019	
Bijlage 6: Beschermden soorten voormalige Flora- en Faunawet	

1. Inleiding

In opdracht van Dhr./Mw. Weenink te Lievelede heeft De Groenste Zaak in 2019 een ecologische quickscan ingevolge de Natuurbeschermingswet (WNB-wet) uitgevoerd voor het plangebied De Stegge 25 Lievelede.

Het plangebied betreft een boerderij in het buitengebied van Lievelede. Het onderzoeksgebied (= plangebied) is naar schatting circa 800 m² are groot. In de omgeving van het plangebied is op een afstand van 50 meter Familiepretpark Megapret en op het erf een monumentale schuur en een vaste woongedeelte welke als voorhuis is gesitueerd aan de te slopen schuur.

De ingreep is in het kader van de WNB-wet aan te duiden als een 'ruimtelijke inrichting of ontwikkeling'. In deze rapportage zijn de resultaten verwoord van de ecologische quickscan en het nader onderzoek van het plangebied. In het kader van het onderzoek is een beknopt bronnenonderzoek uitgevoerd en is een aantal veldbezoeken gebracht. Van het plangebied is een situatiebeschrijving opgenomen. Daarnaast zijn -per soortengroep- de aangetroffen soorten aangegeven. Van niet genoemde streng beschermde soorten kan de aanwezigheid worden uitgesloten. Alle in deze rapportage opgenomen foto's zijn gemaakt tijdens het veldbezoek, tenzij anders is aangegeven.

Er heeft geen andere toetsing plaatsgevonden dan aan de vereisten vanuit de WNB-wet. Consequenties aanwezigheid beschermde soorten bij ruimtelijke ingrepen en ontwikkelingen.

Kader 1: Wie is een deskundige?

Het Ministerie van Economische Zaken verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied); en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of – bescherming.

2. Wettelijk kader

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden en vervangt daarmee de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet. Daarnaast geldt per provincie beleid voor de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd).

Deze toets flora en fauna is gericht op soortbescherming. Vanwege de lokale aard van de voorgenomen werkzaamheden is gebiedsbescherming niet van toepassing. De delen over bescherming van gebieden en houtopstanden uit de Wet natuurbescherming en het beleid voor het NNN worden daarom buiten beschouwing gelaten.

2.1 Soortbescherming

Op het gebied van soortbescherming is het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan;

het 'nee, tenzij-principe'.

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De Wet natuurbescherming kent de volgende drie categorieën beschermde soorten:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Europese Vogelrichtlijn, §3.1 wn;
2. Soorten, niet vogels zijnde, van de Europese Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt, §3.2 wn;
3. 'Andere soorten', waaronder soorten die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven, §3.3 wn.

De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 1 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

algemeen

Voor het verstoren van alle soorten geldt de algemene zorgplicht.

tabel 1 De soorten van tabel 1 betreft algemeen vrijgestelde soorten.

tabel 2 Voor het verstoren van soorten van tabel 2 is een ontheffing inzake de FF-wet vereist, tenzij aantoonbaar wordt gewerkt volgens een door het Ministerie van EL&I goedgekeurde en voor de situatie passende gedragscode, of de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen wordt gewaarborgd.

tabel 3 Voor het verstoren van soorten van tabel 3 is een ontheffing inzake de FF-wet vereist, tenzij de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats wordt gewaarborgd. Voor Habitatrichtlijnsoorten geldt dat de ontheffing moet worden aangevraagd op grond van een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Er mag alleen van de verbodsbepalingen worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is;
Er moet sprake zijn van een in de wet genoemd belang. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn, zoals ruimtelijke ontwikkeling, volksgezondheid of openbare veiligheid;
- Er mag geen afbreuk worden gedaan aan de staat van instandhouding van de soort. Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen is bovendien vrijstelling mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat voorafgaand aan handelingen inzichtelijk moet zijn welke natuurwaarden aanwezig zijn, de kwetsbaarheid hiervan en de mogelijke gevolgen die de handeling hiervoor kan hebben. Bij de uitvoering van de handelingen dienen negatieve gevolgen zoveel mogelijk te worden voorkomen, dan wel beperkt of ongedaan te worden gemaakt. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

Vogels

Voor het verstoren van vogels is een ontheffing inzake de WNB-wet vereist, tenzij de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats wordt gewaarborgd. Voor vogels geldt dat de ontheffing moet worden aangevraagd op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn.

Ligging plangebied in z'n omgeving(bron: Arc GIS kaart)

Plangebied (bron: Arc Gis)

2.2 Werkwijze en uitvoering

Ter voorbereiding op het veldbezoek is voor het plangebied een aantal bronnen (internetsites, verspreidingsatlassen en andere relevante bronnen) geraadpleegd, om een indruk te krijgen van de mogelijke natuurwaarden van (de omgeving van) het plangebied. Voorafgaand aan de veldinventarisatie is ook kennisgenomen van de soortenstandaarden en het protocol voor vleermuisonderzoek van het Netwerk Groene Bureaus. Verspreid over de periode augustus 2019-februari 2020 zijn vier veldbezoeken gebracht, gericht op genoemde (doel)soorten. De werkzaamheden zijn uitgevoerd door een ervaren ecooloog-/vleermuis-deskundige.

Voorafgaand aan de veldinventarisatie is ook kennisgenomen van de soortenstandaarden en het protocol voor vleermuisonderzoek van het Netwerk Groene Bureaus. Verspreid over de periode augustus 2019-februari 2020 zijn vier veldbezoeken gebracht, gericht op genoemde (doel)soorten. De werkzaamheden zijn uitgevoerd door een ervaren ecooloog-/vleermuis-deskundige.

Vleermuizen zijn met behulp van een batdetector (Echo Meter Touch 2 Pro (Android)) en op zicht geïnventariseerd. Tevens zijn er geluidsopnamen mee gemaakt en geanalyseerd. Tijdens de in- en uitvliegtijden is gelet op zwermende en in- of uitvliegende vleermuizen bij de gebouwen en bomen in het plangebied. Er zijn foeragerende of passerende vleermuizen geïnventariseerd. De functie van de bebouwing en de groenelementen is genoteerd. De Spreeuw en de Huismus is op zicht en geluid geïnventariseerd, waarbij ook is gelet op sporen van gebruik en aanwezigheid.

Tijdens alle bezoeken is tevens gezocht naar sporen van aanwezigheid van andere (streng) beschermde of anderszins bijzondere soorten. De dagen, tijdstippen en andere zaken aangaande de veldboeken zijn opgenomen in de onderstaande overzicht.

In de rapportage zijn ter illustratie en toelichting referentiefoto's opgenomen, opdat een zo compleet mogelijk (ecologisch) beeld wordt verkregen van het plangebied. Uiteraard zijn de aangetroffen wettelijk beschermde soorten apart vermeld en is aangegeven welke consequenties dit heeft voor de verdere procedure inzake de WNB-wet.

Plangebied

Overzicht veldbezoeken

Datum	Omstandigheden / toelichting
15 augustus 2019	Het avondbezoek met 1 persoon, gericht op vleermuizen, vond plaats tussen 20.30u en 22.00u. Na enkele buien was het bewolkt maar droog, het was windstil en de temperatuur was ca. 25°C.
20 september 2019	Aansluitend een ochtendbezoek, gericht op spreeuwen, huismussen en vleermuizen, vond plaats tussen 8.10u en 10.10u. Het was deels bewolkt, er was weinig wind (3.4m/s) en de temperatuur was circa 15°C.
17 oktober 2019	Een extra ochtendbezoek, gericht op spreeuwen en huismussen vond plaats tussen 10.00u en 12.00u. Het was deels bewolkt, er was weinig wind (1.6m/s) en de temperatuur was circa 16°C.
21 februari 2020	Om 8.00u een laatste ecocheck ter controle op aanwezigheid van beschermde dieren in en rondom het plangebied cq. te slopen gedeelte van de schuur.

3. Beschrijving plangebied en ingreep

Ligging en omgeving

Het plangebied ligt aan de noordzijde en in het buitengebied van Lievelede tussen Groenlo, Lichtenvoorde en Eefsele. Aan de westzijde van het plangebied is bebouwing aanwezig van Familiepretpark Megepret en aan alle zijden van het plangebied staan vrijstaande boerderijwoningen annex schuren.

Het plangebied De Stegge 25 te Lievelede

Het plangebied bestaat uit een vrijstaand voorhuis met gekoppelde een boerenschuur met schuine hollandse pannen daken zonder dakbeschot waarbij het woongedeelte is voorzien van dakbeschot. Het plangebied is relatief groen door een grote oppervlakte aan landschapelijke en agrarische omgeving.

De ingreep betreft sloop van de schuur, geschakeld aan het woonhuis welke gehandhaafd blijft. Naar verwachting wordt het groen in de tuin en omgeving niet verstoord. De ingreep is in het kader van de WNB-wet aan te duiden als een 'ruimtelijke inrichting of ontwikkeling'.

4. Resultaten

4.1 Flora

Aandachtspunten flora

Uit het bronnenonderzoek zijn geen beschermde soorten naar voren gekomen, die mogelijk in (de omgeving van) het plangebied voorkomen.

Tijdens het veldbezoek zijn (buiten de tuinen) geen andere (streng) beschermde plantensoorten of Rode-Lijstsoorten aangetroffen; gezien de huidige inrichting en het recente gebruik van het terrein worden deze ook niet verwacht.

Conclusie flora

Door de ingreep worden geen streng beschermde plantensoorten verstoord.

4.2 Zoogdieren

Aandachtspunten zoogdieren

Uit het bronnenonderzoek is naar voren gekomen, dat in de omgeving van het plangebied vijf vleermuissoorten voorkomen: Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger, Gewone grootoorvleermuis en Franjestaart. Voor het plangebied zijn gemeld: Gewone dwergvleermuis.

Gewone dwergvleermuis

Uit het veldbezoek blijkt er vliegactiviteit van de gewone dwergvleermuizen rondom het plangebied te zijn gelokaliseerd. Het plangebied en het omringende gebied zijn geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Doordat in de omgeving voldoende geschikt foerageergebied beschikbaar blijft, hebben de ontwikkelingen geen negatief effect tot gevolg ten aanzien van het foerageergebied van vleermuizen.

Binnen het plangebied zijn geen ventilatiesleuven aanwezig, spouw of andere ruimte voor aanwezigheid van een verblijfplaats van de vleermuis en controle door middel van een endoscoop hebben ook geen waarnemingen van aanwezigheid van vleermuizen gelokaliseerd.

De voorgenomen plannen zullen niet leiden tot het verdwijnen van eventueel aanwezige belangrijke vliegroutes; de bomen langs de grens van het plangebied blijven behouden.

Tijdens alle veldbezoeken zijn er meerdere Gewone dwergvleermuizen jagend aangetroffen ter plaatse van de laanbomen en het houtstruweel gelegen tussen De stegge nummer 21 en 25. Echter zijn verblijfplaatsen van de dwergvleermuis op de locaties De Stegge nr. 25 uitgesloten.

Laanbomen cq. houtstruweel ter hoogte van De Stege 21 en 25

Ook in de omringende woningen in de wijk van het plangebied komt de Gewone dwergvleermuis veelvuldig voor. Dit is bekend uit eerdere onderzoeken uit bronnenonderzoek (Eelerwoude, 2005). De dieren in het plangebied hebben waarschijnlijk veel uitwisseling met dieren van omringende wijken.

Conclusie

Tijdens het nader onderzoek in 2019 is één soort vleermuis in het plangebied aangetroffen. De Gewone dwergvleermuis is foeragerend aanwezig rondom het voorhuis De Stegge 25: er zijn echter geen verblijfplaatsen aangetroffen.

Overige streng beschermde zoogdiersoorten

Uit bronnenonderzoek is gebleken dat Steenmarter voorkomt in (de omgeving van) het plangebied. Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat in het plangebied Steenmarters vaste verblijfplaatsen hebben. Wel kunnen de dieren in de wijk jagen. Gezien de aard van het plangebied, betreft het waarschijnlijk geen essentieel foerageergebied.

Licht beschermde zoogdiersoorten

Er zijn (sporen van) licht beschermde Huisspitsmuis en Mol aangetroffen. Daarnaast worden Egel en Woelrat verwacht.

Conclusie zoogdieren

De voorgenomen plannen zullen niet leiden tot het verdwijnen van eventueel aanwezige belangrijke vliegroutes van de vleermuis; Voor het buitensluiten is de meest optimale periode gekozen (februari 2020), dus niet in de voortplantingstijd en niet tijdens de winterslaap.

De genoemde licht beschermde soorten worden mogelijk verstoord door de ingreep. Deze soorten betreft algemeen vrijgestelde soorten bij onder andere 'ruimtelijke inrichtingen en ontwikkelingen'. Voor deze soorten is geen ontheffing noodzakelijk.

4.3 Amfibieën, reptielen en vissen

Amfibieën

Tijdens het veldwerk is een Gewone pad waargenomen.
Verder wordt de Bruine kikker verwacht.

Reptielen

Het plangebied is ongeschikt voor reptielen.

Vissen

Door het ontbreken van open water in het plangebied komen geen vissen voor.

Conclusie amfibieën, reptielen en vissen

Door de ingreep worden geen streng beschermde amfibieën, reptielen of vissen verstoord.
De
(mogelijk) aanwezige amfibiesoorten zijn algemeen vrijgestelde soorten bij onder andere
'ruimtelijke inrichtingen en ontwikkelingen'.

4.4 Vogels

Jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vogels kunnen zich zowel in bebouwing (bijvoorbeeld onder pannen of achter gevelbetimmering) als in bomen (nesten of holtes) bevinden. De bebouwing en de omgeving in het plangebied zijn onderzocht op de mogelijke aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen. Het veldbezoek was met name gericht op mogelijke nestplaatsen van de Spreeuw en de Huismus.

Huisemus

In de houtstruweel van een naast het plangebied gelegen woning nr. 25 waren huismussen aanwezig. Vaste rust- en verblijfplaatsen van huismussen zijn jaarrond beschermd. In het plangebied zijn geen nesten van de huismus aangetroffen cq. aanwezig.

Andere vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten

Er zijn in het plangebied geen andere vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten aangetroffen.

Overige vogelsoorten

Opvallend in het plangebied is het groot aantal kraaien: 20 tot 40 paren. De dieren broeden veel in de boomtoppen. Verder zijn algemene vogels als Merel, Houtduif, Ekster, Winterkoning, Heggenmus, Roodborst, Koolmees, Pimpelmees, Spreeuw en Vink waargenomen.

Spreeuw

Op het dak van het woonhuis, De Stegge 25, zijn twee plaatsen van het dak, uitwerpselen zichtbaar. Dit zijn de locaties van spreeuwennesten, hier hebben deze vogels een grote hoeveelheid nestmateriaal, stro, verzameld. Alleen indien zwaarwegende ecologische belangen een rol spelen zijn deze nesten beschermd. De soort komt niet in gevaar indien de schuur wordt gesloopt. Het slopen en herinrichten van het terrein levert geen problemen op voor de soortgroep vogels.

Conclusie vogels

Negatieve effecten op broed- en foerageergebied van algemene vogelsoorten zijn redelijkerwijs uit te sluiten; in de directe omgeving van het plangebied is en blijft voldoende geschikt alternatief broed-en foerageergebied aanwezig. Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten waargenomen van jaarrond beschermde vogelsoorten in het plangebied. Algemeen voorkomende vogelsoorten kunnen broedgelegenheid vinden in de bomen en struiken in het plangebied. Voor vogels geldt dat, indien exemplaren aan het broeden zijn, het verwijderen van bomen en beplanting niet kan plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Gedurende het broeden zijn de nesten van vogels en de functionele leefomgeving strikt beschermd. De voorgenomen plannen zullen geen negatief effect hebben op de huismussen in het houtstruweel van de naast gelegen woning. Het struweel blijft behouden. Broedgevallen mogen niet worden verstoord.

Mitigerende maatregelen

Door het verwijderen van dakpannen en het slopen van de boerenschuur buiten het broedseizoen van vogels wordt voorkomen dat negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen echter geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

4.5 Insecten en andere ongewervelden

Gezien de inrichting van het terrein kan een aantal algemene dagvlinders worden verwacht. Er is geen geschikt biotoop aanwezig voor streng beschermde soorten.

Conclusie insecten en andere ongewervelden

Uit deze soortengroepen worden geen beschermde soorten verstoord door de geplande ingreep.

5. Eindconclusie

Uit het onderzoek blijkt dat in het plangebied de aanwezigheid van beschermde soorten planten, reptielen, dagvlinders, libellen, vissen, kevers en slakken kan worden uitgesloten. Tevens is de aanwezigheid van jaarrond beschermde vogelnesten uitgesloten. In het struweel rondom het plangebied zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van huismussen aanwezig. De voorgenomen plannen zullen geen effect hebben op de vaste rust- en verblijfplaatsen van huismussen. Negatieve effecten op foerageergebied van vogels zijn redelijkerwijs uit te sluiten; in de directe omgeving van het plangebied is en blijft voldoende geschikt alternatief foerageer- en broedgebied aanwezig. Doordat in de omgeving voldoende geschikt foerageergebied beschikbaar blijft, hebben de ontwikkelingen geen negatief effect tot gevolg ten aanzien van het foerageergebied van vleermuizen.

Binnen het plangebied zijn geen vleermuisverblijfplaats aanwezig. Mogelijk functioneert het plangebied als (onderdeel van het) leefgebied van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren van egel, konijn en algemene muizensoorten; voor deze soorten geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Het is zodoende niet noodzakelijk mitigerende maatregelen te nemen. Gezien de kenmerken van het plangebied en de ligging kan het voorkomen van zeldzame en kritische soorten grondgebonden zoogdieren worden uitgesloten.

Mogelijk komt in het plangebied een enkel individu voor van de algemene amfibiesoort gewone pad of bruine kikker. Voor de gewone pad en bruine kikker geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Het is zodoende niet noodzakelijk mitigerende maatregelen te nemen. Gezien de kenmerken van het plangebied en de ligging binnen de bebouwde kom kan het voorkomen van zeldzame en kritische soorten amfibieën worden uitgesloten. Geconcludeerd kan worden dat de voorgenomen plannen niet leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming.

Literatuur

Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.

Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging- rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.

Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
Ministerie van Economische Zaken. Brochure: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3 december 2016.

Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Bronnen

www.vlindernet.nl
www.waarneming.nl
www.zoogdiervereniging.nl
www.libellennet.nl
www.eis-nederland.nl
www.ravon.nl

BIJLAGE 1: ALGEMENE HANDELSWIJZE

Ecologische instructie werknemers

Voor de start van de werkzaamheden worden de werknemers geïnstrueerd ten aanzien van beschermde flora en fauna. Hierbij wordt uitgelegd welke beschermde soorten zijn aangetroffen, welke maatregelen pas kunnen worden uitgevoerd na preventieve maatregelen en wat de handelswijze is als er toch nog beschermde soorten worden aangetroffen.

Monitoring en afstemming met de aannemer

Tijdens het werk zal regelmatig worden gemonitord of er zich in het werkgebied geen beschermde soorten uit vestigen. Hiertoe zal er tweemaal een gebiedsdekkend veldbezoek plaatsvinden door een terzake deskundige. Daarbij worden de vaste rust- en verblijfplaatsen indien aanwezig de beschermde flora en fauna in kaart gebracht en waar nodig maatregelen getroffen om vestiging van strenger beschermde soorten te voorkomen.

Afwijkingen in de voorgenomen werkplanning

Door de preventieve maatregelen en monitoring is de kans op schade aan beschermde dier- of plantensoorten op een acceptabel niveau. Verwacht mag worden dat er geen beschermde soorten uit tabellen 2 en 3 van bijlage 4 zullen worden verstoord of gedood. Voorwaarde voor het slagen van de preventieve maatregelen is een actuele werkplanning. Bij afwijkingen in de werkplanning bestaat het risico dat beschermde dieren of planten worden verstoord of gedood. Om dit te voorkomen informeert de opdrachtgever periodiek over de voortgang van het werk. Bij elke voorgenomen afwijking van de werkplanning neemt de opdrachtgever zo snel mogelijk contact op met de Plant4Tuin. Deze gaat vervolgens na of de voorgestelde afwijkende werkplanning problemen zal opleveren voor beschermde planten of dieren en of er eventueel extra preventieve maatregelen moeten komen. Indien er nesten van vogels of niet algemene beschermde dieren in het werkgebied zitten, bekijkt Plant4Tuin of deze kunnen worden ontzien door een aangepaste werkwijze. Indien dit niet mogelijk blijkt, dan gaat de voorgenomen wijziging in de werkplanning niet door.

Handelswijze bij het aantreffen van beschermde soorten

Ondanks alle voorzorgen is het mogelijk dat er tijdens de uitgevoerde inspecties door Plant4Tuin niet eerder bemerkte beschermde planten of dieren worden aangetroffen. Plant4Tuin meldt dit direct aan de RVO en aan de opdrachtgever. Indien een van de werknemers bewoonde nesten (eieren), holen of individuen van beschermde planten of dieren op het werkterrein aantreft, dan dient deze direct contact op te nemen met de deskundige flora & fauna H. Adema van Plant4Tuin. Beschermde planten uit de beschermingscategorie 'algemene soorten' worden door Plant4Tuin uitgestoken en naar een vergelijkbare biotoop in de nabijheid verplaatst. Eventuele aangetroffen beschermde zoogdieren of amfibieën uit de beschermingscategorie 'algemene soorten' worden verplaatst of verjaagd, zodat sterfte of verwonding wordt voorkomen. Indien er verblijfplaatsen van beschermde soorten uit de categorie 'overige beschermde soorten' of 'streng beschermde soorten' worden aangetroffen, dan worden de geplande werkzaamheden niet gestart voordat Plant4Tuin heeft bekeken op welke wijze er ecologisch verantwoord moet worden gehandeld. Het uitgangspunt daarbij is dat eventuele verplaatsing moet plaatsvinden buiten de kwetsbare periode van de soort. Bij twijfel zal Plant4Tuin, na overleg met de opdrachtgever, contact opnemen met Dienst Regelingen. In sommige gevallen kan het noodzakelijk zijn een ontheffing op de wet Natuurbescherming aan te vragen.

BIJLAGE 2: ADVIES NAAR AANLEIDING VAN DE QUICKSCAN

Uitgangspunt is en blijft de algemene zorgplicht (art. 2 (Wet Natuurbescherming). Voor de opdrachtgever komt de algemene zorgplicht op het volgende neer:

- Het in redelijkheid vermijden van activiteiten waarvan kan worden vermoed dat deze nadelig zijn voor in het wild levende dieren en planten;
- Zorgen dat op hoofdlijnen bekend is waar in het beheergebied actuele natuurwaarden en bijzondere potenties aanwezig zijn;
- Zorg besteden aan de instandhouding van soorten en hun leefgebieden (biodiversiteit).

Om wat meer richting te geven aan de zorgplicht wordt het volgende geadviseerd:

- Stel de aannemer en werknemers in kennis van de zorgplicht en het bestaan van de Gedragscode Wet Natuurbescherming.
- Indien tijdens de uitvoering van een activiteit onverwachts toch een beschermde soort in het gebied wordt aangetroffen, zal de opdrachtgever terstond nagaan of de betreffende soort in de gedragscode Wet Natuurbescherming is opgenomen, zodat deze kan worden toegepast.
- Bij aantreffen van een beschermde soort de ecoloog raadplegen voor verder advies.
- Controleer de vegetatie / houtopstand op de aanwezigheid van vogelnesten. Nesten van sommige broedvogels zijn jaarrond beschermd.
- Geadviseerd wordt om de werkzaamheden uit te voeren in een periode waarin geen broed-gevallen aanwezig kunnen zijn.
- Bij de werkzaamheden is het van belang de bestaande, te handhaven elementen als houtopstanden en struwelen niet aan te tasten.
- Geadviseerd wordt om een ecologisch werkprotocol op te laten stellen, waarin is aangegeven en uitgewerkt op welke wijze met de aanwezige (streng beschermde en algemene) planten- en diersoorten wordt omgegaan, welke voorzorgsmaatregelen worden getroffen en welke mitigatie wordt gepleegd, opdat wordt voldaan aan de WNB-wet incl. wettelijke zorgplicht. Uiteraard dient aantoonbaar volgens het werkprotocol te worden gewerkt.
- Voor alle soorten (beschermd en niet beschermd) geldt de algemene zorgplicht. Deze houdt in dat de werkzaamheden op een zodanige wijze worden uitgevoerd dat planten en dieren zo min mogelijk worden verstoord. In dichte aanplant kunnen zich egelnesten bevinden, daarom voor verwijderen eerst voorzichtig checken.
- In z'n algemeenheid dienen de verstorende werkzaamheden zo beperkt mogelijk te zijn (algemene zorgplicht). In elk geval dient de verstoring beperkt te blijven tot het plangebied. Ook materialenopslag, bouwketen etc. dienen zo mogelijk binnen de begrenzing van het plangebied een plaats te krijgen en mogen in elk geval geen verstorend effect hebben buiten het plangebied.
- Ook dient, vanuit de zorgplicht, de periode van uitvoering zo gekozen te worden, dat dieren zo min mogelijk worden verstoord. Aanwezige dieren (algemene soorten en soorten zonder bijzondere beschermingsstatus) worden weggevangen of op een onschadelijke wijze verdreven naar een geschikt biotoop.
- Opdat de maatregelen volgens de wet- en regelgeving verlopen en de mitigerende maatregelen tot het beoogde resultaat leiden, worden alle werkzaamheden begeleid door een ter zake kundig ecoloog. Van de begeleiding wordt steeds verslag gedaan, zodat aantoonbaar conform de afspraken wordt gewerkt.
- In de nieuwbouw dient voldoende geschikte alternatieve verblijfplaatsen te worden verwezenlijkt voor vleermuizen en vogels.

BIJLAGE 3: LOGBOEK WAARNEMINGENFORMULIER

Project:	De Stegge 25 Lievelede		
Uit te voeren werkzaamheden:	inventariseren flora & fauna		
Aannemer:	De Groenst Zacht	Uitvoerder:	H. Adema
Start:	15/08/2019	Verwachte einddatum:	voorjaar 2020
Omgevingstemperatuur in °C	nvt		
IJs (ja/nee)	nee		

Handeling	Datum	Lokatie X-Y	Paraaf		Fotonr.
			Uitvoerder	Plant4Tuin	
1 vleemuisonderzoek	15/08/19	237264 447945		H. Adema	
2 ecocheck flora & fauna	17/08/19	n n		H. Adema	
3 ecocheck f&f	17/10/19	n n		H. Adema	
4 ecocheck flora & fauna	21/02/2020	n n		H. Adema	
5					
6					
Evt. Bijzonderheden / Opmerkingen:		geen bijzonderheden			

Gemaakte afspraken naar aanleiding van aangetroffen soorten :

geen bijzonderheden waargenomen

Registratie onvoorziene omstandigheden: nvt

INVENTARISATIE EN REGISTRATIE

In afwijking op het bepaalde in lid 01 van artikel 01.22.04 van de Standaard 2010 moeten gegevens worden vastgesteld en gerapporteerd op het bij het bestek gevoegde waarnemingenformulier.

ECOLOGISCH WERKPROTOCOL

- 1 Van de aannemer wordt een ecologisch werkprotocol verlangd. Dit protocol dient voor aanvang van de werkzaamheden bij de directie te worden ingediend en te zijn goedgekeurd alvorens te starten.
- 2 Het op te stellen ecologisch werkprotocol moet voldoen aan de gestelde eisen in de Gedragscode van opdrachtgever.
- 3 In aanvulling op lid 01 behoort het actualiseren van het goedgekeurde ecologisch werkprotocol, indien in de uitvoering blijkt dat deze niet toereikend is, eveneens tot de werkzaamheden.
- 4 De aannemer dient de deskundigheid van de bij de uitvoering betrokken personen, zoals opgenomen in het ecologische werkprotocol, aan te tonen bij de directie.

BIJLAGE 4: REFERENTIEBEELDEN DE STEGGE 25 LIEVELDE

BIJLAGE 6: BESCHERMDE SOORTEN VOORMALIGE FLORA- EN FAUNAWET

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. De Flora- en faunawet is opgegaan in deze wet. De lijsten met beschermde soorten zijn hierop ook aangepast.

Er bestaat nog wel eens verwarring over het feit of een soort wel of niet beschermd is middels de Flora- en faunawet en met welk beschermingsregime volgens de AMvB artikel 75. Onderstaand een overzicht van de soorten die beschermd zijn middels de Flora- en faunawet. Voor meer informatie over de bescherming van deze soorten verwijzen wij u naar het Toelichtingsboekje Buiten aan het werk van het Ministerie van Economische Zaken. Alle onderstaande soorten zijn sinds 1900 minimaal 1 maal waargenomen in Nederland.

Tabel 1

Voor veel soorten geldt een algehele vrijstelling volgens AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet.

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming AMvB 75
Zoogdieren	aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>	Tabel 1
Zoogdieren	bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	Tabel 1
Zoogdieren	dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>	Tabel 1
Zoogdieren	bunzing	<i>Mustela putorius</i>	Tabel 1
Zoogdieren	dwergpspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>	Tabel 1
Zoogdieren	egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	Tabel 1
Zoogdieren	gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>	Tabel 1
Zoogdieren	haas	<i>Lepus europeus</i>	Tabel 1
Zoogdieren	hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	Tabel 1
Zoogdieren	huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>	Tabel 1
Zoogdieren	konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Tabel 1
Zoogdieren	mol	<i>Talpa europea</i>	Tabel 1
Zoogdieren	ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>	Tabel 1
Zoogdieren	ree	<i>Capreolus capreolus</i>	Tabel 1
Zoogdieren	rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>	Tabel 1
Zoogdieren	tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>	Tabel 1
Zoogdieren	veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>	Tabel 1
Zoogdieren	vos	<i>Vulpes vulpes</i>	Tabel 1
Zoogdieren	wezel	<i>Mustela nivalis</i>	Tabel 1
Zoogdieren	woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>	Tabel 1
Reptielen en amfibieën	bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	Tabel 1
Reptielen en amfibieën	gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	Tabel 1
Reptielen en amfibieën	bastaardkikker	<i>Rana esculenta</i>	Tabel 1
Reptielen en amfibieën	kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>	Tabel 1
Reptielen en amfibieën	meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>	Tabel 1
Vissen	paling (Europese aal)	<i>Anguilla anguilla</i>	Tabel 1
Mieren	behaarde rode bosmier	<i>Formica rufa</i>	Tabel 1
Mieren	kale rode bosmier	<i>Formica polyctena</i>	Tabel 1
Mieren	stronkmier	<i>Formica truncorum</i>	Tabel 1
Mieren	zwartrugbosmier	<i>Formica pratensis</i>	Tabel 1
Slakken	wijngaardslak	<i>Helix pomatia</i>	Tabel 1
Vaatplanten	aardaker	<i>Lathyrus tuberosus</i>	Tabel 1
Vaatplanten	akkerklokje	<i>Campanula rapunculoides</i>	Tabel 1
Vaatplanten	brede wespenorchis	<i>Epipactis helleborine</i>	Tabel 1
Vaatplanten	breed klokje	<i>Campanula latifolia</i>	Tabel 1
Vaatplanten	gewone dotterbloem	<i>Caltha palustris palustris</i>	Tabel 1
Vaatplanten	gewone vogelmelk	<i>Ornithogalum umbellatum</i>	Tabel 1
Vaatplanten	grasklokje	<i>Campanula rotundifolia</i>	Tabel 1
Vaatplanten	grote kaardenbol	<i>Dipsacus fullonum</i>	Tabel 1

Vaatplanten	kleine maagdenpalm	Vinca minor	Tabel 1
Vaatplanten	knikkende vogelmelk	Ornithogalum nutans	Tabel 1
Vaatplanten	koningsvaren	Osmunda regalis	Tabel 1
Vaatplanten	slanke sleutelbloem	Primula elatior	Tabel 1
Vaatplanten	zwanebloem	Butomus umbellatus	Tabel 1

Tabel 2

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming AMvB 75
Vaatplanten	Aangebrande orchis	Neotinea ustulata	Tabel 2
Vaatplanten	Aapjesorchis	Orchis simia	Tabel 2
Vaatplanten	Beenbreek	Narthecium ossifragum	Tabel 2
Vaatplanten	Bergklokje	Campanula rhomboidalis	Tabel 2
Vaatplanten	Bergnachtorchis	Platanthera montana	Tabel 2
Vaatplanten	Bijenorchis	Ophrys apifera	Tabel 2
Vaatplanten	Blaasvaren	Cystopteris fragilis	Tabel 2
Vaatplanten	Blauwe zeedistel	Eryngium maritimum	Tabel 2
Vaatplanten	Bleek bosvogeltje	Cephalanthera damasonium	Tabel 2
Vaatplanten	Bokkenorchis	Himantoglossum hircinum	Tabel 2
Vaatplanten	Bosorchis	Dactylorhiza fuchsii	Tabel 2
Vaatplanten	Brede orchis	Dactylorhiza majalis ssp. majalis	Tabel 2
Vaatplanten	Bruinrode wespenorchis	Epipactis atrorubens	Tabel 2
Vaatplanten	Daslook	Allium ursinum	Tabel 2
Vaatplanten	Dennenorchis	Goodyera repens	Tabel 2
Vaatplanten	Duitse gentiaan	Gentianella germanica	Tabel 2
Vaatplanten	Franjegentiaan	Gentianella ciliata	Tabel 2
Vaatplanten	Geelgroene wespenorchis	Epipactis muelleri	Tabel 2
Vaatplanten	Gele helmbloem	Pseudofumaria lutea	Tabel 2
Vaatplanten	Gevlekte orchis	Dactylorhiza maculata [s.s.]	Tabel 2
Vaatplanten	Groene nachtorchis	Coeloglossum viride	Tabel 2
Vaatplanten	Groensteel	Asplenium viride	Tabel 2
Vaatplanten	Grote keverorchis	Neottia ovata	Tabel 2
Vaatplanten	Grote muggenorchis	Gymnadenia conopsea	Tabel 2
Vaatplanten	Gulden sleutelbloem	Primula veris	Tabel 2
Vaatplanten	Harlekijn	Anacamptis morio	Tabel 2
Vaatplanten	Herfstschroeforchis	Spiranthes spiralis	Tabel 2
Vaatplanten	Herfsttijloos	Colchicum autumnale	Tabel 2
Vaatplanten	Hondskruid	Anacamptis pyramidalis	Tabel 2
Vaatplanten	Honingorchis	Herminium monorchis	Tabel 2
Vaatplanten	Jeneverbes	Juniperus communis	Tabel 2
Vaatplanten	Klein glaskruid	Parietaria judaica	Tabel 2
Vaatplanten	Kleine keverorchis	Neottia cordata	Tabel 2
Vaatplanten	Kleine zonnedauw	Drosera intermedia	Tabel 2
Vaatplanten	Klokjesgentiaan	Gentiana pneumonanthe	Tabel 2
Vaatplanten	Kluwenklokje	Campanula glomerata	Tabel 2
Vaatplanten	Koraalwortel	Corallorhiza trifida	Tabel 2
Vaatplanten	Kruisbladgentiaan	Gentiana cruciata	Tabel 2
Vaatplanten	Lange ereprijs	Veronica longifolia	Tabel 2
Vaatplanten	Lange zonnedauw	Drosera longifolia	Tabel 2
Vaatplanten	Mannetjesorchis	Orchis mascula	Tabel 2
Vaatplanten	Maretak	Viscum album	Tabel 2
Vaatplanten	Moeraswespenorchis	Epipactis palustris	Tabel 2
Vaatplanten	Muurbloem	Erysimum cheiri	Tabel 2

Vaatplanten	Parnassia	Parnassia palustris	Tabel 2
Vaatplanten	Pijlscheefkelk	Arabis hirsuta ssp. sagittata	Tabel 2
Vaatplanten	Poppenorchis	Orchis anthropophora	Tabel 2
Vaatplanten	Prachtklokje	Campanula persicifolia	Tabel 2
Vaatplanten	Purperorchis	Orchis purpurea	Tabel 2
Vaatplanten	Rapunzelklokje	Campanula rapunculus	Tabel 2
Vaatplanten	Rechte driehoeksvaren	Gymnocarpium robertianum	Tabel 2
Vaatplanten	Rietorchis	Dactylorhiza majalis ssp. praetermissa	Tabel 2
Vaatplanten	Ronde zonnedaauw	Drosera rotundifolia	Tabel 2
Vaatplanten	Rood bosvogeltje	Cephalanthera rubra	Tabel 2
Vaatplanten	Ruig klokje	Campanula trachelium	Tabel 2
Vaatplanten	Schubvaren	Ceterach officinarum	Tabel 2
Vaatplanten	Slanke gentiaan	Gentianella amarella	Tabel 2
Vaatplanten	Soldaatje	Orchis militaris	Tabel 2
Vaatplanten	Spaanse ruiter	Cirsium dissectum	Tabel 2
Vaatplanten	Spindotterbloem	Caltha palustris ssp. araneosa	Tabel 2
Vaatplanten	Steenanjer	Dianthus deltoides	Tabel 2
Vaatplanten	Steenbreekvaren	Asplenium trichomanes	Tabel 2
Vaatplanten	Stengelloze sleutelbloem	Primula vulgaris	Tabel 2
Vaatplanten	Stengelomvattend havikskruid	Hieracium amplexicaule	Tabel 2
Vaatplanten	Stijf hardgras	Catapodium rigidum	Tabel 2
Vaatplanten	Tongvaren	Asplenium scolopendrium	Tabel 2
Vaatplanten	Valkruid	Arnica montana	Tabel 2
Vaatplanten	Veenmosorchis	Hammarbya paludosa	Tabel 2
Vaatplanten	Veldgentiaan	Gentianella campestris	Tabel 2
Vaatplanten	Veldsalie	Salvia pratensis	Tabel 2
Vaatplanten	Vleeskleurige orchis	Dactylorhiza incarnata	Tabel 2
Vaatplanten	Vliegenorchis	Ophrys insectifera	Tabel 2
Vaatplanten	Vogelnestje	Neottia nidus-avis	Tabel 2
Vaatplanten	Voorjaarsadonis	Adonis vernalis	Tabel 2
Vaatplanten	Wantsenorchis	Anacamptis coriophora	Tabel 2
Vaatplanten	Waterdrieblad	Menyanthes trifoliata	Tabel 2
Vaatplanten	Weideklokje	Campanula patula	Tabel 2
Vaatplanten	Welriekende nachtorchis	Platanthera bifolia	Tabel 2
Vaatplanten	Wilde gagel	Myrica gale	Tabel 2
Vaatplanten	Wilde klevitsbloem	Fritillaria meleagris	Tabel 2
Vaatplanten	Wilde marjolein	Origanum vulgare	Tabel 2
Vaatplanten	Wit bosvogeltje	Cephalanthera longifolia	Tabel 2
Vaatplanten	Witte muggenorchis	Pseudorchis albida	Tabel 2
Vaatplanten	Zinkviooltje	Viola lutea ssp. calaminaria	Tabel 2
Vaatplanten	Zomeradonis	Adonis aestivalis	Tabel 2
Vaatplanten	Zomerklokje	Leucojum aestivum	Tabel 2
Vaatplanten	Zwartsteel	Asplenium adiantum-nigrum	Tabel 2
Dagvlinders	Moerasparelmoervlinder	Euphydryas aurinia ssp. aurinia	Tabel 2
Dagvlinders	Vals heideblauwtje	Plebeius idas ssp. idas	Tabel 2
Kevers	Vliegend hert	Lucanus cervus	Tabel 2
Kreeften	Rivierkreeft	Astacus astacus	Tabel 2
Zoetwatervissen	Beekdonderpad	Cottus rhenanus	Tabel 2
Zoetwatervissen	Kleine modderkruiper	Cobitis taenia	Tabel 2
Zoetwatervissen	Rivierdonderpad	Cottus perifretum	Tabel 2
Amfibieën	Alpenwatersalamander	Mesotriton alpestris	Tabel 2
Reptielen	Levendbarende hagedis	Zootoca vivipara	Tabel 2
Zeevissen	Adderzeenaald	Entelurus aequoreus	Tabel 2

Zeevissen	Baillon's lipvis	Crenilabrus bailloui	Tabel 2
Zeevissen	Blauwe haai	Prionace glauca	Tabel 2
Zeevissen	Blauwkeeltje	Helicolenus dactylopterus	Tabel 2
Zeevissen	Blonde rog	Raja brachyura	Tabel 2
Zeevissen	Bokvis	Boops boops	Tabel 2
Zeevissen	Botervis	Pholis gunnulus	Tabel 2
Zeevissen	Braam	Brama brama	Tabel 2
Zeevissen	Brakwatergrondel	Pomatoschistus microps	Tabel 2
Zeevissen	Dikkopje	Pomatoschistus minutus	Tabel 2
Zeevissen	Dikrugtong	Microchirus variegatus	Tabel 2
Zeevissen	Driedradige meun	Galdropsurus vulgaris	Tabel 2
Zeevissen	Dwergbolk	Trisopterus minutus	Tabel 2
Zeevissen	Dwergbot	Phrynorhombus norvegicus	Tabel 2
Zeevissen	Engelse poon	Aspitrigla cuculus	Tabel 2
Zeevissen	Evervis	Capros aper	Tabel 2
Zeevissen	Franse tong	Solea lascaris	Tabel 2
Zeevissen	Gaffelmakreel	Trachinotus ovatus	Tabel 2
Zeevissen	Gehoornde slijmvis	Parablennius gattorugine	Tabel 2
Zeevissen	Gemarmerde sidderrog	Torpedo marmorata	Tabel 2
Zeevissen	Gestreepte bokvis	Sarpa salpa	Tabel 2
Zeevissen	Gestreepte lipvis	Labrus bimaculatus	Tabel 2
Zeevissen	Gestreepte poon	Trigloporus lastoviza	Tabel 2
Zeevissen	Gevlekte gladde haai	Mustelus asterias	Tabel 2
Zeevissen	Gevlekte griet	Zeugopterus punctatus	Tabel 2
Zeevissen	Gevlekte lipvis	Labrus bergylta	Tabel 2
Zeevissen	Gevlekte pitvis	Callionymus maculatus	Tabel 2
Zeevissen	Glasgrondel	Aphia minuta	Tabel 2
Zeevissen	Golfrog	Raja undulata	Tabel 2
Zeevissen	Goudharder	Liza aurata	Tabel 2
Zeevissen	Groene zeedonderpad	Taurulus bubalis	Tabel 2
Zeevissen	Groenlandse haai	Somniosus microcephalus	Tabel 2
Zeevissen	Grote koornaarvis	Atherina presbyter	Tabel 2
Zeevissen	Grote zeenaald	Syngnathus acus	Tabel 2
Zeevissen	Harnasmannetje	Agonus cataphractus	Tabel 2
Zeevissen	Hondshaai	Scyliorhinus canicula	Tabel 2
Zeevissen	IJslandse bandvis	Lumpenus lampretaeformis	Tabel 2
Zeevissen	Kathaai	Scyliorhinus stellaris	Tabel 2
Zeevissen	Kleine pieterman	Echlichthys vipera	Tabel 2
Zeevissen	Kleine roodbaars	Sebastes viviparus	Tabel 2
Zeevissen	Kleine slakdolf	Liparis montagui	Tabel 2
Zeevissen	Kleine wormzeenaald	Nerophis lumbriciformis	Tabel 2
Zeevissen	Kleine zeenaald	Syngnathus rostellatus	Tabel 2
Zeevissen	Kleine zilversmelt	Argentina sphyraena	Tabel 2
Zeevissen	Kleinoogrog	Raja microocellata	Tabel 2
Zeevissen	Kleurige grondel	Pomatoschistus pictus	Tabel 2
Zeevissen	Kliplipvis	Ctenolabrus rupestris	Tabel 2
Zeevissen	Koekoeksrog	Raja naevus	Tabel 2
Zeevissen	Kristalgrondel	Crystallogobius linearis	Tabel 2
Zeevissen	Lichtend sprotje	Maurollicus muelleri	Tabel 2
Zeevissen	Lozano's grondel	Pomatoschistus lozanoi	Tabel 2
Zeevissen	Maanvis	Mola mola	Tabel 2
Zeevissen	Makreelgeep	Scomberesox saurus	Tabel 2
Zeevissen	Murray's zeedonderpad	Triglops murrayi	Tabel 2

Zeevissen	Noorse grondel	Pomatoschistus norvegicus	Tabel 2
Zeevissen	Noorse meun	Ciliata septentrionalis	Tabel 2
Zeevissen	Ombervis	Argyrosomus regius	Tabel 2
Zeevissen	Paganelgrondel	Gobius paganellus	Tabel 2
Zeevissen	Parelvís	Echlonodon drummondii	Tabel 2
Zeevissen	Pitvis	Callionymus lyra	Tabel 2
Zeevissen	Rasterpitvis	Callionymus reticulatus	Tabel 2
Zeevissen	Reuzenhaai	Cetorhinus maximus	Tabel 2
Zeevissen	Rode zeebrasem	Pagellus bogaraveo	Tabel 2
Zeevissen	Schorploengrondel	Lebetus scorpioides	Tabel 2
Zeevissen	Schurftvis	Arnoglossus laterna	Tabel 2
Zeevissen	Sidderrog	Torpedo nobiliana	Tabel 2
Zeevissen	Slakdolf	Liparis liparis	Tabel 2
Zeevissen	Slijmprik	Myxine glutinosa	Tabel 2
Zeevissen	Snipvis	Macroramphosus solopax	Tabel 2
Zeevissen	Spaanse makreel	Scomber japonicus	Tabel 2
Zeevissen	Spaanse zeebrasem	Pagellus acarne	Tabel 2
Zeevissen	Sterrog	Raja radiata	Tabel 2
Zeevissen	Trekkervis	Balistes carolinensis	Tabel 2
Zeevissen	Trompetterzeenaald	Syngnathus typhle	Tabel 2
Zeevissen	Vierdradige meun	Rhinonemus cimbricus	Tabel 2
Zeevissen	Vorskwab	Raniceps raninus	Tabel 2
Zeevissen	Zee-engel	Squatina squatina	Tabel 2
Zeevissen	Zeepaardje	Hippocampus ramulosus	Tabel 2
Zeevissen	Zeestekelbaars	Spinachia spinachia	Tabel 2
Zeevissen	Zuignapvis	Diplecogaster bimaculata	Tabel 2
Zeevissen	Zwaardvis	Xiphias gladius	Tabel 2
Zeevissen	Zwarte grondel	Gobius niger	Tabel 2
Zeevissen	Zwarte haai	Dalatias licha	Tabel 2
Zeevissen	Zwarte vis	Centrolophus niger	Tabel 2
Zeevissen	Zwartooglipvis	Symphodus melops	Tabel 2
Landzoogdieren	Damhert	Dama dama	Tabel 2
Landzoogdieren	Edelhert	Cervus elaphus	Tabel 2
Landzoogdieren	Eekhoorn	Sciurus vulgaris	Tabel 2
Landzoogdieren	Grote bosmuis	Apodemus flavicollis	Tabel 2
Landzoogdieren	Steenmarter	Martes foina	Tabel 2
Landzoogdieren	Wild zwijn	Sus scrofa	Tabel 2
Zeezoogdieren	Grijze zeehond	Halichoerus grypus	Tabel 2
Zeezoogdieren	Klapmuts	Cystophora cristata	Tabel 2
zeezoogdieren	Ringelrob	Phoca hispida	Tabel 2
Zeezoogdieren	Walrus	Odobenus rosmarus	Tabel 2
Zeezoogdieren	Zadelrob	Phoca groenlandica	Tabel 2

Tabel 3

Zware bescherming volgens AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet.

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming AMvB 75
Amfibieën	Vroedmeesterpad	Alytes obstetricans	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Amfibieën	Kamsalamander	Triturus cristatus	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Amfibieën	Geelbuikvuurpad	Bombina variegata	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Amfibieën	Rugstreeppad	Bufo calamita	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Amfibieën	Vinpootsalamander	Lissotriton helveticus	Tabel 3 bijlage I AMvB
Amfibieën	Heikikker	Rana arvalis	Tabel 3 bijlage I AMvB

Amfibieën	Boomkikker	Hyla arborea	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Amfibieën	Vuursalamander	Salamandra salamandra	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Reptielen	Muurhagedis	Podarcis muralis	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Amfibieën	Knoflookpad	Pelobates fuscus	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Amfibieën	Poelkikker	Rana lessonae	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Dagvlinders	Iepenpage	Satyrus w-album	Tabel 3 bijlage I AMvB
Dagvlinders	Bruin dikkopje	Erynnis tages	Tabel 3 bijlage I AMvB
Dagvlinders	Klaverblauwtje	Polyommatus semiargus	Tabel 3 bijlage I AMvB
Dagvlinders	Dwergdikkopje	Thymelicus acteon	Tabel 3 bijlage I AMvB
Dagvlinders	Boszandoog	Lopinga achine	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Dagvlinders	Donker pimperlauwtje	Maculinea nausithous	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Dagvlinders	Dwergblauwtje	Cupido minimus	Tabel 3 bijlage I AMvB
Dagvlinders	Grote vuurvlinder	Lycaena dispar	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Dagvlinders	Tijmblauwtje	Maculinea arion	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Dagvlinders	Zilverstreephooibeestje	Coenonympha hero	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Dagvlinders	Apollovlinder	Parnassius apollo	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Dagvlinders	Pimperlauwtje	Maculinea teleus	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Dagvlinders	Heideblauwtje	Plebeus argus	Tabel 3 bijlage I AMvB
Dagvlinders	Rouwmantel	Nymphalis antiopa	Tabel 3 bijlage I AMvB
Dagvlinders	Purperstrepparmoervlinder	Brenthis ino	Tabel 3 bijlage I AMvB
Dagvlinders	Grote ijsvogelvlinder	Limenitis populi	Tabel 3 bijlage I AMvB
Dagvlinders	Kalkgraslanddikkopje	Spialia sertorius	Tabel 3 bijlage I AMvB
Dagvlinders	Rode vuurvlinder	Lycaena hippothoe	Tabel 3 bijlage I AMvB
Dagvlinders	Zilvervlek	Boloria euphrosyne	Tabel 3 bijlage I AMvB
Dagvlinders	Groot geaderd witje	Aporia crataegi	Tabel 3 bijlage I AMvB
Dagvlinders	Tweekleurig hooibeestje	Coenonympha arcania	Tabel 3 bijlage I AMvB
Dagvlinders	Veenbesparelmoervlinder	Boloria aquilonaris	Tabel 3 bijlage I AMvB
Dagvlinders	Woudparelmoervlinder	Melitaea diamina	Tabel 3 bijlage I AMvB
Dagvlinders	Keizersmantel	Argynnis paphia	Tabel 3 bijlage I AMvB
Dagvlinders	Veenhooibeestje	Coenonympha tullia	Tabel 3 bijlage I AMvB
Dagvlinders	Veldparelmoervlinder	Melitaea cinxia	Tabel 3 bijlage I AMvB
Kevers	Heldenbok	Cerambyx cerdo	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Kevers	Vermiljoenkever	Cucujus cinnaberinus	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Kevers	Gestreepte waterroofkever	Graphoderus bilineatus	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Kevers	Juchtleerkever	Osmoderma eremita	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Kevers	Brede geelrandwaterroofkever	Dytiscus latissimus	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Landzoogdieren	Noordse woelmuis	Microtus oeconomus ssp. arenicola	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Landzoogdieren	Waterspitsmuis	Neomys fodiens	Tabel 3 bijlage I AMvB
Landzoogdieren	Boommarter	Martes martes	Tabel 3 bijlage I AMvB
Landzoogdieren	Bever	Castor fiber	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Landzoogdieren	Wilde kat	Felis silvestris	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Landzoogdieren	Watervleermuis	Myotis daubentonii	Tabel 3 bijlage I AMvB
Landzoogdieren	Lynx	Lynx lynx	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Landzoogdieren	Das	Meles meles	Tabel 3 bijlage I AMvB
Landzoogdieren	Otter	Lutra lutra	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Landzoogdieren	Eikelmuis	Elomys quercinus	Tabel 3 bijlage I AMvB
Landzoogdieren	Hazelmuis	Muscardinus avellanarius	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Landzoogdieren	Wolf	Canis lupus	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Landzoogdieren	Hamster	Cricetus cricetus	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Libellen	Oostelijke witsnuitlibel	Leucorrhinia albifrons	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Libellen	Rivierrombout	Gomphus flavipes	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Libellen	Groene glazenmaker	Aeshna viridis	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Libellen	Sterlijke witsnuitlibel	Leucorrhinia caudalis	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn

Libellen	Gaffellibel	Ophiogomphus cecilia	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Libellen	Noordse winterjuffer	Sympecma annulata	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Libellen	Bronslibel	Oxygastra curtisii	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Libellen	Gevlekte witsnuitlibel	Leucorrhinia pectoralis	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Nachtvlinanders	Teunisbloempijlstaart	Proserpinus proserpina	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Reptielen	Adder	Vipera berus ssp. berus	Tabel 3 bijlage I AMvB
Reptielen	Soepschildpad	Chelonia mydas	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Reptielen	Ringslang	Natrix natrix	Tabel 3 bijlage I AMvB
Reptielen	Zandhagedis	Lacerta agilis	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Reptielen	Dikkopschildpad	Caretta caretta	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Reptielen	Gladde slang	Coronella austriaca	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Reptielen	Lederschildpad	Dermochelys coriacea	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Reptielen	Hazelworm	Anguis fragilis	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Reptielen	Kemp's zeeschildpad	Lepidochelys kempii	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Vaatplanten	Kruipend moerasscherm	Apium repens	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Vaatplanten	Zomerschroeforchis	Spiranthes aestivalis	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Vaatplanten	Groot zeegras	Zostera marina	Tabel 3 bijlage I AMvB
Vaatplanten	Drijvende waterweegbree	Luronium natans	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Vaatplanten	Groenknolorchis	Liparis loeselii	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Vissen	Elrits	Phoxinus phoxinus	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Vissen	Bittervoorn	Rhodeus amarus	Tabel 3 bijlage I AMvB
Vissen	Steur	Acipenser sturio	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Vissen	Beekprik	Lampetra planeri	Tabel 3 bijlage I AMvB
Vissen	Gestippelde alver	Alburnoides bipunctatus	Tabel 3 bijlage I AMvB
Vissen	Grote modderkruiper	Misgurnus fossilis	Tabel 3 bijlage I AMvB
Vleermuizen	Laatvlieger	Eptesicus serotinus	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Vleermuizen	Tweekleurige vleermuis	Vespertilio murinus	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Vleermuizen	Kleine dwergvleermuis	Pipistrellus pygmaeus	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Vleermuizen	Ruige dwergvleermuis	Pipistrellus nathusii	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Vleermuizen	Vale vleermuis	Myotis myotis	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Vleermuizen	Bechsteins vleermuis	Myotis bechsteinii	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Vleermuizen	Brandts vleermuis	Myotis brandtii	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Vleermuizen	Bosvleermuis	Nyctalus leisleri	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Vleermuizen	Mopsvleermuis	Barbastella barbastellus	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Vleermuizen	Franjestaart	Myotis nattereri	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Vleermuizen	Grote rosse vleermuis	Nyctalus lasiopterus	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Vleermuizen	Gewone baardvleermuis	Myotis mystacinus	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Vleermuizen	Kleine hoefijzerneus	Rhinolophus hipposideros	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis	Pipistrellus pipistrellus	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Vleermuizen	Gewone grootoorvleermuis	Plecotus auritus	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Vleermuizen	Grijze grootoorvleermuis	Plecotus austriacus	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Vleermuizen	Grote hoefijzerneus	Rhinolophus ferrumequinum	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Vleermuizen	Ingekorven vleermuis	Myotis emarginatus	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Vleermuizen	Meervleermuis	Myotis dasycneme	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Vleermuizen	Rosse vleermuis	Nyctalus noctula	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Vleermuizen	Noordse vleermuis	Eptesicus nilssonii	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Weekdieren	Platte schijfhoren	Anisus vorticulus	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Weekdieren	Bataafse stroommossel	Unio crassus	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Zeezoogdieren	Gewone vinvis	Balaenoptera physalus	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Zeezoogdieren	Gestreepte dolfijn	Stenella coeruleoalba	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Zeezoogdieren	Witte dolfijn	Delphinapterus leucas	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Zeezoogdieren	Dwergvinvis	Balaenoptera acutorostrata	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Zeezoogdieren	Gewone dolfijn	Delphinus delphis	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn

Zeezoogdieren	Dwergpotvis	Kogia breviceps	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Zeezoogdieren	Bruinvis	Phocoena phocoena	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Zeezoogdieren	Gewone zeehond	Phoca vitulina	Tabel 3 bijlage I AMvB
Zeezoogdieren	Narwal	Monodon monoceros	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Zeezoogdieren	Bultrug	Megaptera novaeangliae	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Zeezoogdieren	Gewone spitsdolfijn	Mesoplodon bidens	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Zeezoogdieren	Hille	Hyperoodon ampullatus	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Zeezoogdieren	Orca	Orcinus orca	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Zeezoogdieren	Witsnuitdolfijn	Lagenorhynchus albirostris	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Zeezoogdieren	Kleine zwaardwalvis	Pseudorca crassidens	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Zeezoogdieren	Spitsdolfijn van Gray	Mesoplodon grayi	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Zeezoogdieren	Potvis	Physeter catodon	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Zeezoogdieren	Witflankdolfijn	Lagenorhynchus acutus	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Zeezoogdieren	Griend	Globicephala melas	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Zeezoogdieren	Grijze dolfijn	Grampus griseus	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Zeezoogdieren	Tuimelaar	Tursiops truncatus	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn
Zeezoogdieren	Noordse vinvis	Balaenoptera borealis	Tabel 3 bijlage IV Habitatrichtlijn

Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Nesten van vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd, de nesten van soorten in categorie 5 zijn beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Categorie
blauwe reiger	Ardea cinerea	5
boerenwaluw	Hirundo rustica	5
bonte vliegenvanger	Ficedula hypoleuca	5
boomklever	Sitta europaea	5
boomkruiper	Certhia brachydactyla	5
bosuil	Strix aluco	5
brilduiker	Bucephala clangula	5
draaihals	Jynx torquilla	5
eldereend	Somateria mollissima	5
ekster	Pica pica	5
gekraagde roodstaart	Phoenicurus phoenicurus	5
glanskop	Parus palustris	5
grijske vliegenvanger	Muscicapa striata	5
groene specht	Picus viridis	5
grote bonte specht	Dendrocopos major	5
hop	Upupa epops	5
huishwaluw	Delichon urbicum	5
ijsvogel	Alcedo atthis	5
kleine bonte specht	Dendrocopos minor	5

kleine vliegenvanger	Ficedula parva	5
koolmees	Parus major	5
kortsnavelboomkruiper	Certhia familiaris macrodactyla	5
oeverzwaluw	Riparia riparia	5
pimpelmees	Parus caeruleus	5
raaf	Corvus corax	5
ruigpootuil	Aegolius funereus	5
spreeuw	Sturnus vulgaris	5
tapuit	Oenanthe oenanthe	5
torenvalk	Falco tinnunculus	5
zeearend	Haliaeetus albicilla	5
zwarte kraai	Corvus corone	5
zwarte mees	Parus ater	5
zwarte roodstaart	Phoenicurus ochruros	5
zwarte specht	Dryocopus martius	5
huismus	Passer domesticus	2
kerkuil	Tyto alba	3
oehoe	Bubo bubo	3
oolevaar	Ciconia ciconia	3
ransuil	Asio otus	4
roek	Corvus frugilegus	2
slechtvalk	Falco peregrinus	3
sperwer	Accipiter nisus	4
steenuil	Athene noctua	1
wespendief	Pernis apivorus	4
zwarte wouw	Milvus migrans	4
boomvalk	Falco subbuteo	4
buizerd	Buteo buteo	4
gierzwaluw	Apus apus	2
grote gele kwikstaart	Motacilla cinerea	3
havik	Accipiter gentilis	4